

8. Kløvermarken - bemærkninger til rapport fra Niras (2009-22889)

Økonomiforvaltningen har sendt en ekstern konsulentrapport udarbejdet af NIRAS om Kløvermarken til Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen. I forlængelse heraf forelægges Kultur- og Fritidsforvaltningens bemærkninger til konsulentrapporten.

INDSTILLING OG Beslutning

Kultur- og Fritidsforvaltningen indstiller,

1. at Kultur- og Fritidsudvalget tager Kultur- og Fritidsforvaltningens bemærkninger til NIRAS' rapport om "Anlæg af nye fodboldbaner på Kløvermarken" til efterretning.

Problemstilling

Torsdag den 19. februar 2009 sendte Økonomiforvaltningen NIRAS' eksterne konsulentrapport om Kløvermarken til Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen.

Forud for dette har der været en dialog mellem Økonomiforvaltningen, NIRAS og Kultur- og Fritidsforvaltningen om fordelingen mellem natur- og kunstgræs på Kløvermarken.

Udsendelsen af rapporten er sket, selvom arbejdsprocessen fortsat er i gang. I henhold til den seneste tidsplan fra Teknik- og Miljøforvaltningen, sigtes der mod en politisk behandling af Lokal- og Idrætsplanen for Kløvermarkskvarteret i Kultur- og Fritidsudvalget den 16. april 2009. Sagen behandles i Teknik- og Miljøudvalget og i Økonomiudvalget henholdsvis den 15. og den 21. april 2009.

Kultur- og Fritidsforvaltningen har hverken haft lejlighed til at se eller kommentere rapporten fra NIRAS, inden denne blev sendt til Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen. Dette skal ses i sammenhæng med, at anlæg og drift af fodboldbaner er et af Kultur- og Fritidsforvaltningens kerneområder.

På den baggrund forelægges nærværende bemærkninger for Kultur- og Fritidsudvalget.

Løsning

Baggrunden for arbejdet med idræt i det nye Kløvermarkskvarter

Kultur- og Fritidsforvaltningen har i sit arbejde med boldbanesituationen på Kløvermarken taget udgangspunkt i det konkurrenceprogram for idékonkurrencen om Kløvermarkskvarteret, som Borgerrepræsentationen vedtog den 24. januar 2008. Her står der blandt andet, at "mulighederne for boldspil på Kløvermarken skal bevares og styrkes i den videre planlægning. Dette indebærer, at der etableres et væsentligt antal kunstgræsbaner i konkurrenceområdet, og at en del af disse vil være belyste baner."

Der tages også afsæt i intentionerne for byudvikling i Kløvermarkskvarteret, som er beskrevet i konkurrenceprogrammet: "En af intentionerne er, at renovere og opgradere idrætsfaciliteterne på Kløvermarken, så de tilgodeser eksisterende og fremtidige brugere, som byudviklingen på Nordøstamager skaber, samtidig med at der skabes nye idrætsfaciliteter i det øvrige område."

I vinderforslaget bevares antallet af boldbaner, mens ca. 25 % af det grønne areal udlagt til boldspil omdannes til boligområder. Det er sigtet, at der kompenseres for det fjernede areal ved at etablere flere kunstgræsbaner end de 2 baner, der er der i dag.

I forlængelse af offentliggørelsen af vinderforslaget skønnede Kultur- og Fritidsforvaltningen, at der skulle anlægges i alt 26 kunstgræsbaner for at opfylde Borgerrepræsentationens beslutning (11 11-mandsbaner og 15 7-mandsbaner).

Efterfølgende er der udarbejdet en nærmere analyse på Kløvermarken, og der har været en omfattende dialog med NIRAS - blandt andet om optimering af anvendelsen af banerne og behovet for kunstgræsbaner, når der etableres et vandingsanlæg. Kultur- og Fritidsforvaltningen er enig i, at vanding vil forbedre banernes kvalitet og mener derfor, at kapaciteten kan øges, således at der – i bedste fald – skal være 12 kunstgræsbaner for at sikre kapaciteten.

NIRAS arbejder ud fra en forudsætning om, at en gennemgribende renovering af banerne og en efterfølgende vandingsmulighed vil øge banernes kapacitet væsentligt. Kultur- og Fritidsforvaltningen har ikke kunnet få oplyst eksempler på, at denne metode er anvendt i praksis. Forvaltningen således ikke enig i den kapacitetsforøgelse, som NIRAS lægger til grund for sin rapport.

I den sammenhæng læner NIRAS sig op ad en ekstern græskonsulent, mens Kultur- og Fritidsforvaltningen trækker på de sidste 15 års erfaring med drift og anlæg af såvel natur- som kunstgræsbaner. Blandt medarbejderne er der flere med en særlig uddannelse i anlæg og drift af fodboldbaner.

Forskelle mellem Kultur- og Fritidsforvaltningen og NIRAS' skøn under forudsætning af renovering af baner og efterfølgende vanding.

NIRAS: 3 stk. 11-mands kunstgræsbaner
 4 stk. 7-mands kunstgræsbaner
 20 stk. 11-mands græsbaner
 11 stk. 7-mands græsbaner

KFF: 5 stk. 11-mands kunstgræsbaner (2 mere end NIRAS)
 7 stk. 7-mands kunstgræsbaner (3 mere end NIRAS)
 18 stk. 11-mands græsbaner
 8 stk. 7-mands græsbaner

Det skal i øvrigt bemærkes, at der i ovenstående ikke er taget højde for, at der gennem de næste 15 år forventes yderligere 18.600 indbyggere i bydelen. Indregnes dette, skal der i henhold til Kultur- og Fritidsforvaltningens beregninger etableres yderligere 3 11-mands kunstgræsbaner.

Forklaringer på forskelle

Økonomi

NIRAS har benyttet anlægspriser på kunstgræsbaner, der ligger 40-60 % under anlægspriserne i Københavns Kommune. Ligeledes er det Kultur- og Fritidsforvaltningens vurdering, at udgifterne til dræn- og vanding er urealistisk lavt sat.

NIRAS konsulenterne skønner, at de kan løse opgaven med at etablere deres færre antal baner for 66

mio. kr. Til sammenligning koster Kultur- og Fritidsforvaltningens forslag i størrelsesordenen 100 mio. kr.

Anvender man erfaringer fra priser på opførte kunstgræsbaner i Københavns Kommune på forslaget fra NIRAS, bliver den reelle prisforskel mellem de 2 forslag i størrelsesordenen 15 til 20 mio. kr. snarere end de omkring 34 mio. kr. (100 mio. kr.– 66 mio. kr.).

Dette skal sammenholdes med, at de samlede udgifter til Idrætsplanen foreløbig skønnes til i størrelsesordenen 350 mio. kr. Heri er indregnet udgifter til såvel idrætsbånd som en skoleidrætshal.

Uprøvet løsning

Det fremgår af rapporten fra NIRAS, at det foreslåede dræn- og vandingsanlæg endnu ikke er afprøvet, hverken i Danmark eller internationalt. I den sammenhæng skal der gøres opmærksom på, at der ikke er nogen dokumentation for at forslaget virker – og at der derfor alt andet lige vil være en ikke ubetydelig usikkerhed forbundet med et sådan anlæg. F.eks. er der ikke lavet en kvalificeret udregning på, om vandreservoiret på 6.000 m³ er stort nok til at dække behovet for vand på græsbanerne.

Det fremgik af kontrakten med NIRAS, at konsulenterne skulle udarbejde en international analyse af ”best practice” fra andre sammenlignelige baneanlæg. Dette er der ikke kvitteret for i afrapporteringen.

Kultur- og Fritidsforvaltningen har været i kontakt med Stockholm, der med sin status som hovedstad og med sine 800.000 borgere har mange lighedspunkter med København. I Stockholm tilstræbes det at etablere alle nye fodboldbaner som kunstgræs. Det skyldes, at de ikke har nogen belastningsgrænse, og at de kan bruges året rundt. Indtil videre er der etableret 47 kunstgræsbaner i byen. Der sigtes mod at komme op på i alt 100 kunstgræsbaner i løbet af de kommende 5 til 10 år. Det samme billede tegner sig for Oslos vedkommende. Her har man 50 kunstgræsbaner til 500.000 indbyggere. Også her anlægges nye baner primært i kunstgræs. Så godt som alle nye baner etableres også som kunstgræsbaner i hollandske storbyer.

Til sammenligning er der i sommeren 2009 i alt 10 11-mands kunstgræsbaner i København.

Baneslid og kapacitet

NIRAS forudsætter, at banearealet kan reduceres med 25 pct. og kapaciteten fastholdes ved at anlægge en yderligere 11-mands kunstgræsbane og 4 nye 7-mandsbaner i kunstgræs. Forudsætningen er, at alle øvrige baner omlægges, og at der etableres et dræn- og vandingsanlæg i Kløvermarkskvarteret. Det er Kultur- og Fritidsforvaltningens vurdering, at forslaget fra NIRAS ikke dækker behovene i et fremtidigt Kløvermarkskvarter – slet ikke når der kommer yderligere 18.600 borgere i bydelen.

Kultur- og Fritidsforvaltningens vurderinger har afsæt i de konkrete forhold på Kløvermarken, herunder at Kløvermarkens Idrætsanlæg primært bruges til firmaidræt med voksne mandlige spillere. Det giver en betydelig større belastning end den, der er på anlæg, hvor brugerne i højere grad er en blanding af mænd, kvinder og børn. Der er med andre ord behov for en konkret vurdering og ikke gennemsnitsbetragtninger.

NIRAS regner med, at det selvorganiserede spil vil være jævnt fordelt ud over alle græsbaner. Det er ikke korrekt, da den selvorganiserede belastning i høj grad kommer ved 7-mandsbanerne i ”randen” af fodboldområdet.

Udnyttelse af tidsrummet for afvikling af kampe

I rapporten fra NIRAS er tidsrummet for afvikling af organiseret boldspil øget fra 30 til 35 timer/uge. Det betyder at det er forudsat, at fodboldspillerne tildeles tider lørdag formiddag og søndag eftermiddag.

Det er fodboldunionerne, der fastlægger turneringsprogrammet. De oplyser, at det i praksis ikke er muligt at stille hold på de nævnte tidspunkter.

NIRAS regner med optimal udnyttelse af kunstgræsbanerne. Erfaringerne viser imidlertid, at der vil være perioder, hvor kunstgræsbanerne ikke er i brug. Det betyder også, at der vil være kampe og træning, som er forudsat afviklet på kunstgræs, men som i praksis spilles på naturgræsbanerne. Det medfører, at disse baner belastes mere end forudsat i NIRAS' beregninger.

Økonomi

-

Videre proces

-

Carsten Haurum

/Mads Kamp Hansen

bilag

Kultur- og Fritidsudvalgets beslutning den 26.02.2009

Kultur- og Fritidsudvalgets beslutning i mødet den 26. februar 2009:

Indstillingen blev godkendt.

Kultur- og Fritidsudvalget udtrykker forundring over, at Økonomiforvaltningen udsender rapporten uden at indhente Kultur- og Fritidsforvaltningens kommentarer.

